

UZDRAVIL MNOHÝCH, KTORÝCH TRÁPILI ROZLIČNÉ NEDUHY

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, video [TU](#)

Mk 1, 29-39

Keď Ježiš vyšiel z kafarnaumskej synagógy, vošiel s Jakubom a Jánom do Šimonovho a Ondrejovho domu. Šimonova testiná ležala v horúčke. Hneď mu povedali o nej. Pristúpil k nej, chytil ju za ruku a zdvihol. Horúčka ju opustila a ona ich obsluhovala.

Keď sa zvečerilo, po západe slnka, prinášali k nemu všetkých chorých a posadnutých zlými duchmi. A celé mesto sa zhromaždilo pri dverách.

I uzdravil mnohých, ktorých trápili rozličné neduhy, a vyhnal mnoho zlých duchov a nedovolil im hovoriť, lebo ho poznali.

Včasráno, hneď na úsvite, vstal a vyšiel von. Utiahol sa na púste miesto a tam sa modlil. Šimon a tí, čo boli s ním, pobrali sa za ním. Keď ho našli, povedali mu: „Všetci ťa hľadajú.“

On im odvetil: „Podme inde, do susedných dedín, aby som aj tam kázal, veď na to som prišiel.“ A chodil po celej Galilei, kázal v ich synagógach a vyhánal zlých duchov.

Aby sme pochopili stať tejto nedele je potrebné vložiť ju do jej kontextu, ktorým je sobotný deň, deň v ktorom je zakázané konať 1 521 činností. Toto číslo vzniklo z 39 prác, ktoré bolo potrebné vykonať pri výstavbe chrámu v Jeruzaleme a každá z týchto prác je ďalej rozdelená na 39 činností a tak sa zrodilo celkové číslo 1521. Medzi zakázané činnosti patrí napríklad zákaz navštevovať alebo starať sa o chorých.

Počúvajme Marka **“Len čo vyšli zo synagógy”** v synagóge sa čosi udialo, Ježiš prišiel do styku s osobou nečistého ducha , **“vošiel do Šimonovho a Ondrejovho”**, ktorí ako sa zdá neboli prítomní pri obrade v synagóge, v spoločnosti Jakuba a Jána, ktorí evidentne boli s Ježišom v synagóge.

Teda máme tu dva páry bratov, jeden viac zachováva zákon, Jakub a Ján, a druhý ako sa zdá menej. A skutočne majú aj grécke mená Šimon a Andrej. **“Šimonova testiná ležala v horúčke”**. Je žena a tieto sú považované za nič a okrem toho je chorá teda v stave nečistoty.

Žene v takomto stave sa treba vyhnúť. Avšak **“hneď”** ako vyšli zo synagógy **“mu povedali o nej”**. Je to účinok dobrej zvesti, ktorú Ježiš ohlasoval v synagóge, zvesti, ktorá nerozlišuje ľudí na čistých a nečistých, na vylúčených a nevylúčených, ale všetkým ohlasuje jeho lásku.

“Pristúpil k nej, a zdvihol ju” teda Ježiš sa jej snaží pomôcť **“chytiac ju za ruku”**. A to je zakázané, pretože dotknúť sa nečistej osoby znamená prijať jej nečistotu. Ježiš ale ignoruje príkazy soboty. Zakaždým keď sa Ježiš nachádza v rozpore medzi zachovávaním Božieho zákona a dobrom pre človeka, neváha a vyberá si vždy dobro pre človeka.

Tým, že robíme dobre ľuďom môžeme si byť istí, že robíme dobre aj Bohu, často sa pre dobro Bohu, na jeho česť robí zle človeku. Ježiš chytá za ruku, porušuje zákon **“horúčka ju opustila a ona ich obsluhovala”**.

Sloveso, ktoré používa evanjelista je odvodené od slova, ktoré všetci poznáme **“diakon”**. Kto je diakonom? Ten, kto dobrovoľne slúži z lásky. Tento výraz už bol použitý pre anjelov, ktorí potom ako bol Ježiš pokúšaný mu slúžili na púšti. A teda Marek prirovnáva rolu ženy s tou, ktorú majú anjeli, bytosti,

ktoré sú najbližšie k Bohu. Žena, ktoré je považovaná za najvzdialenejšiu od Boha sa v skutočnosti podľa evanjelistu stáva najbližšou k Bohu.

Zatiaľčo je doma potreba osoby dôležitejšia ako sobota, v meste je sobota dôležitejšia ako potreby ľudí. A naozaj **“keď sa zvečerilo”**, výraz, ktorý je v Markovi vždy negatívny, **“po západe slnka”** – čaká sa na ukončenie sobotného dňa v ktorom je zakázané navštevovať a starať sa o chorých, **“prinášali k nemu všetkých chorých”**. Evanjelista používa výraz chori, čím sa odvoláva na proroka Ezechiela 34, 4 **“Slabé ste neposilňovali, choré ste neliečili, ranené ste neobviazali, rozprchnuté ste nezavrátili, ani stratené ste nehládali, ale násilím a hrôzou ste panovali nad nimi”**.

Nejedná sa iba o chorých ale o ľud, utláčaný jeho pastiermi. **“A posadnutých zlými duchmi”**. Posadnutý zlým duchom je ten v ktorom sídli nečistý duch ktorý zvyčajne prejavuje svoje správanie a je ním známy. **“A celé mesto sa zhromaždilo”** doslova zišlo, od kmeňa tohto slova pochádza aj slovo “synagóga”, **“pri dverách”**. Je to chvíľa veľkého úspechu pre Ježiša.

“I uzdravil mnohých, ktorých trápili rozličné neduhy, a vyhnal mnoho zlých duchov”. Videli sme už niekoľkokrát, že oslobodiť, vyhnáť zlých duchov znamená zbaviť od nacionalistických náboženských ideológií, ktoré uzatvárajú a bránia ohlasovaniu Ježišovej dobrej zvesti. **“A nedovolil im hovoriť, lebo ho poznali”**. Označujú Ježiša ako tradíciou očakávaného Mesiáša, presne tak, ako to urobila osoba posadnutá zlým duchom v synagóge. Ježiš však pred celým mestom, ktoré ho nasleduje, ktoré je pripravené ísť za ním, odmieta pokušenie moci a úspechu. **“Včasráno, hneď na úsvite, vstal”** teda, keď ešte nebolo svetlo **“a vyšiel von. Utiahol sa na pusté miesto a tam sa modlil”**.

Je to prvý z troch obrazov v ktorom evanjelista predstavuje Ježiš pri modlitbe. A vo všetkých troch prípadoch sa nachádza v nebezpečnej situácii alebo v ťažkostiach kvôli učeníkom. Tu sa modlí, pretože, ako ďalej uvidíme, učeníci boli nadmieru vzrušení z tohto Ježišovho úspechu, potom sa bude modliť po rozdelení chlebov, keď vznikne pokušenie vidieť v Ježišovi lídra, ktorý môže vyriešiť problémy spoločnosti, a nakoniec sa modlí v Getsemanskej záhrade krátko pred jeho chytením. Modlí sa za svojich učeníkov, ktorí nebudú schopní postaviť sa voči tejto dráme, tejto chvíli.

“Šimon a tí, čo boli s ním, pobrali sa za ním”. Evanjelista používa ten istý výraz ako sa nachádza v Exode pre označenie faraóna, ktorý sa vydá prenasledovať hebrejský národ, aby mu zabránil v odchode, v oslobodení.

“Keď ho našli, povedali mu: “Všetci ťa hľadajú”. Toto sloveso *hľadať* je v Markovi vždy negatívne. Avšak Ježiš neostáva v Kafarnaume, ale pozýva, aby ho nasledovali. **“On im odvetil: “Poďte inde, do susedných dedín, aby som aj tam kázal, veď na to som prišiel”**. Ježiš začína kázať, už viac neučí. Učil v synagóge, kde učenie znamená ohlasovanie niečoho, čo sa opiera o text písma, teda o Starý zákon.

Ježiš po udalosti v synagóge nevyučuje ale káže. Kázať znamená ohlasovať novinu Božieho kráľovstva bez opierania sa o tradície z minulosti. **“Veď na to som prišiel.”** Tu nie je preklad slova *prišiel* celkom správny, zdá sa, že Ježiš prišiel na svet kvôli tomuto. Ale sloveso, ktoré používa evanjelista, je **“výjst”**, teda **“preto som vyšiel, preto som zanechal Kafarnaum, pretože sa neobmedzujem na Kafarnaum, ale musím ísť a kázať celému ľudstvu.”**

“A chodil po celej Galilei, kázal”, hľa Ježiš už neučí, ale káže **“v ich synagógach a vyháňal zlých duchov”**. Evanjelista stále poukazuje na to, že miesto, kde sú zahniezdení zlí duchovia sú synagógy, obradné miesta. Bola to práve náboženská inštitúcia, ktorá spôsobovala posadnutie ľudí zlým duchom tým, že predstavovala obraz Boha, úplne odlišným spôsobom ako Ježiš predstaví svojho Otca.

Preklad: Mikuláš Kováč